

מדקדקים

בימה לדיון בין התמימים ואנ"ש
להגברת הלימוד והעיון בשיחות תנש"א-תשנ"ב

גלין יח

דבר מלכות ש"פ תרומה תשנ"ב

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה

תוכן

שרב יפסוק שאסור לבכות בשבת... / עמ' 6

יומן מרתק מהתוועדות ש"פ תרומה תשנ"ב

הדין נגד ה'נכרי שבקרבו... / עמ' 9

הרה"ח יוסף יצחק אופן - משפיע בישיבות חח"ל צפת ותורת אמת

לגלות את האמת / עמ' 12

הרה"ח פנחס קארץ - משפיע בישיבות אהלי תורה ותות"ל 770

מדור חדש: נפלאות מתורתך / עמ' 22

עיון בנקודות מתורת החסידות

המקבלות עומק חדש בשיחות שנות הנפלאות

יו"ל ע"י מערכת 'מדקדקים'

שע"י תלמידי התמימים בישיבת תות"ל המרכזית

770 - בית משיח

• **יוצא לאור לקראת ש"ק פרשת תרומה תשע"ח**

הגיליון הבא יצא לאור בעז"ה לקראת ש"ק פרשת תצווה

אנ"ש והתמימים מוזמנים לשלוח הערות ותגובות עד יום שני ד' אדר

לתרומות והקדשות, לתגובות, או להצטרפות לקבלת הקובץ באימייל מידי שבוע:

©+1(540)358-5152 • medakdekim770@gmail.com

כמה מילים בפתח העיון בשיחת ש"פ תרומה תשנ"ב

"שמחה פורצת גדר" - כך אמרו רבותינו הקדושים, אך אצלנו נדמה בדרך כלל שלא רק השמחה עצמה פורצת גדר, אלא גם הדרך להגיע אליה כרוכה בפריצת גדר. החיים הרגילים שלנו, כך אנו מרגישים, הינם שגרתיים ואפילו אפרוריים; אם ברצוננו לחוש משהו מרומם ומשמח, עלינו להתעלות מעל ומעבר לחיי היום יום ולחפש חוויות מיוחדות.

אם בשמחה גשמית אנו הפצים - יש לחפש מקום נופש קסום, ורצוי שיהיה מרוחק ככל האפשר מהסביבה המוכרת. ואם שמחה רוחנית, חסידית ופנימית היא מבוקשנו - כדאי להתיישב בפארבריינגען הכי לא שגרתיים שיש, אל השעות הקטנות של הלילה, ורצוי בחברת משפיע שחצה את כל גבולות גיל הארבעים.

בשיחת ש"פ תרומה תשנ"ב, מגיע הרבי שליט"א מלך המשיח ומציג לנו את השמחה האמיתית מזווית שונה לחלוטין: השמחה הגדולה ביותר נמצאת ממש כאן. בשטח האפור של היום יום, שבו אין שום תפילה וזכות חריגה שתהפוך אותנו לברי מזל, ממש במקום שבו ממתין לנו בסיבוב נכרי בדרך למשפט.

ומזה בדיוק אנחנו שמחים!

מכך שלא צריכים לעלות השמימה, לרכוש זכויות מיוחדות ולהיות "אנשים נעלים ביותר בין בני ישראל" כדי להרגיש שמחה וקרבת אלוקים. גם כשאנחנו נשארים כאן למטה, אנשים פשוטים, ואפילו כאלו שנופלים לפעמים בחודש אב וממעטים בשמחה - גם אז בוחר בנו הקב"ה, אוהב אותנו באהבתו האינסופית ומחתים אותנו בתורתו בחותמת ה"זהב". לא רק אם אסק שמים, שם אתה; אפילו כשאציעה שאול, עדיין תמיד הנך.

בגליון זה יעוררו המשפיעים את ההתבוננות בדברים נפלאים אלו של מלכנו, מה שילבה עוד יותר את השמחה הגדולה של חודש זה כך שתחדור את חיינו הגשמיים והרגילים.

תקוותנו שתוספת העיון בדברי המלך תוסיף ב"עשירות ברוחניות, אין עשיר אלא בדעת", ותזרוז את בניין בית המקדש השלישי בפשטות תיכף ומיד ממש.

דברי הרב

מהתוועדות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ההוראה משבת זו - להרבות בלימוד התורה "פקודי ה' ישרים משמחי לב"

אם ענין השמחה ישנו בימות החול דחודש אדר, הרי על אחת כמה וכמה "ביום שמחתכם אלו השבתות" • יש לפעול "מרבין בשמחה" גם על בני ביתו, כולל הנשים והטף, שיש לשמחם גם בענינים המשמחים אותם לפי טבעם • קטעים משיחת ש"פ תרומה, ד' אדר ראשון ה'תשנ"ב, בלתי מוגה

רגיל לקשר את ההוראה עם ענין של מעשה בפועל השייך גם ביום השבת עצמו. ובעניננו, שההוראה היא "מרבין בשמחה", הרי אדרבה, אם ענין השמחה ישנו בימות החול דחודש אדר, הרי על אחת כמה וכמה "ביום שמחתכם אלו השבתות" - שהשמחה בו צריכה להיות שמחה בתוך שמחה, ושמחה על גבי שמחה! זוהי ההוראה בפועל שיש ללמוד משבת זו, ולהתחיל בקיומה עוד ביום השבת עצמו - "מרבין בשמחה", להרבות בכל הענינים המשמחים!

ולכל לראש - להוסיף בלימוד התורה ד"פקודי הוי' ישרים משמחי לב", הן בפנימיות התירה. ועאכו"כ בנגלה דתורה, כמובן גם מהנהגת האריז"ל הידועה שבימות החול ה' עיקר לימודו בנגלה, ורק לאחר-מכן ה' לומד חלק אחד (שליש) בפנימיות התורה, (משא"כ בשבת, שאי עיקר לימודו ה' בפנימיות התורה).

ונוסף לזה - לימוד המביא לידי מעשה - הוספה בהידור בקיום המצוות בכלל, ובמיוחד בקיום מצוה זו ד"משנכנס אדר מרבין בשמחה".

ונוסף על ה"מרבין בשמחה" שפועל בעצמו - יש לפעול כן גם על בני ביתו, כולל הנשים והטף, שיש לשמחם גם בענינים המשמחים אותם לפי טבעם, הן

אם ענין השמחה
ישנו בימות החול
דחודש אדר, הרי
על אחת כמה וכמה
"ביום שמחתכם
אלו השבתות"
- שהשמחה בו
צריכה להיות
שמחה בתוך
שמחה, ושמחה
על גבי שמחה!

נשים - ע"י בעליהן, והן טף - ע"י הוריהם. ובמיוחד ע"י האב, כיון שבדרך-כלל יחס האב אל הילד הוא גם באופן שאומר לו "דברים קשים" ("א שווערן ווארט") כאשר הוא בוחן את הילד, והילד לא עונה כדרוש וכיו"ב (אע"פ שמיד אח"כ הוא מנחם ומפייס אותו ("פארגלעט ער דאס"), שזה גופא מוסיף חביבות מיוחדת כו'), ולכן, דוקא כשהאב נותן לילד ענינים המשמחים, אזי השמחה שלו היא ביתר שאת ויתר עזו.

וכך הוא משפיע גם על סביבתו בכלל, עד שיש לו עשרה מושפעים, החל מעשר כחות הנפש שלו עצמם, כמדובר כמה פעמים.

והרי כל המשמח אחרים הרי הוא "בן עולם הבא", כמאמר חז"ל "הנך תרי אחי (ששמחים ומשמחים בני אדם) בני עלמא דאתי נינהו". ונוסף על כך הוא ג"כ "בן עולם-הזה", כפי שרואים זאת במוחש, שאדם השמח בטבעו - חי חיים שמחים בפשטות ("ער לעבט א פריילעכן לעבן בפשטות").

. . ובכל זה מיתוסף עוד יותר - הן מצד פרשת "כי תשא את ראש", המורה על ענין ההגבהה ונשיאת ראש בכאו"א מישראל, הקשורה במיוחד עם שמחה, הן מצד פרשת "ויקהל", הקהלת בני ישראל שנעשית ע"י השמחה (ועד להקהלה ד"קהל גדול"), והן מצד פרשת פקודי, שענינה מנין, המורה על החשיבות המיוחדת בכל פרט ופרט, שבוה מיתוסף במיוחד ע"י עבודת השמחה, ויש ללמוד מזה הוראה בעבודת האדם - שגם כשמדובר על ענין פרטי וקטן בלבד. הרי (נוסף על המעלה הפרטית שבו, הנה) ע"י ענין השמחה נפרצים כל המדידות וההגבלות!

ועד להפריצה האמיתית בגאולה האמיתית והשלימה - הפריצה ד"פרוות תשב ירושלים", כשיהי' ה"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה" בתכלית השלימות, שזוהי נחלת יעקב אבינו, נחלה בלי מיצרים כלל!

ושנוכה תיכף ומיד ל"יראה כהן בציון", "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים", ב"מקדש אדני כוננו ידיך" בבית המקדש השלישי והמשולש, ותיכף ומיד ממש.

נזכרים ונעשים

יומן מזמן אמירת השיחה בבית חיינו

גלה כבוד מלכותך עלינו!

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס להתוועדות בשעה 1:38. אחרי ברכת בופה"ג ו"מזונות" ניגנו כרגיל "עס קומט שוין די גאולה", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה בשמחה רבה, וכמה פעמים עודד בב' ידיו הק', וכן עודד לעבר קבוצות האורחים מצרפת וקליפורני', תוך שהוא עונה "לחיים" לכל הכיוונים. באמצע הניגון נתן פרוסת עוגה לילד שארף שי'.

שיחה א' ארכה כ-7 דקות, וכ"ק אדמו"ר שליט"א פתח בהמשך לניגון באומרו שענין הגאולה קשור במיוחד לפרשת תרומה.

אחרי השיחה שרו "שובה ה'", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה כמה פעמים, וכשהגיעו לתנועה החוזרת ללא מילים עודד כ"ק אדמו"ר שליט"א וסימן לחזור עלי' כמה פעמים.

שיחה ב' ארכה כ-10 דקות, ובה הדגיש כ"ק אדמו"ר שליט"א את ענינו של חודש אדר - "בריא מזלי".

במהלך השיחה הזכיר גם אודות מעלת מצות התפילין לע"ל, כשבהמשך לדברים אודות שמחה הביא את מאמרו"ל שהי' מי שנימק את שמחתו באומרו "אנא תפילין מנחנא", והוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א שמכיון שתוכן מצות התפילין הוא שעבוד הלב והמוח, הרי לע"ל יהי' הדבר בשלימות וגם מעשה המצוות יהי' שלם וכל יהודי יניח את כל ארבעת הזוגות באופן שהם מתאחדים למציאות אחת.

אחרי השיחה שתה כ"ק אדמו"ר שליט"א מהכוס וטעם מה"מזונות" (וכן אחרי כל השיחות הבאות). הקהל ניגן "כי אלקים יושיע ציון".

שיחה ג' ארכה כ-12 דקות, ובה היו ביטויים מיוחדים על הגאולה הקרובה. בין השאר אמר בפירוש הכתוב "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" כי

ביציאת מצרים הי' העיקר ניסים, ואילו בגאולה העתידה העיקר יהי' "נפלאות" שלמעלה מניסים, וכאן המשיך ואמר שאפילו אם נצטרך לחכות חצי שעה עד ביאת המשיח, הרי בינתיים יש לנצל את הזמן לעבודה בזמן הגלות בתכלית השלימות, אבל הזמן שנשאר הוא רק רגעים אחדים ולא חצי שעה!

אחרי השיחה שרו את הניגון של "יחי אדוננו מורנו ורבינו".

מיד אחרי הניגון קם ר' יצחק שי' גנזבורג וזעק: כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר כמה פעמים שמי שתובעין ממנו יש לו כחות לפעול בענין, ולכן צועקים ובוכים ותובעים: גלה כבוד מלכותך עלינו!

ניכר הי' שתביעה ובקשה זו ביטאה את הרגשת כל המסובים (שענו "אמן"), ובמיוחד עתה!

כ"ק אדמו"ר שליט"א הקשיב היטב לדבריו, ולאחר שהנ"ל סיים - חייך כ"ק אדמו"ר שליט"א חיוך רחב ואמר "מסתמא איז דאָ אַ רב, זאָל ער מכריז זיין אַז וויינען איז אסור אין שבת!" [=מן הסתם יש כאן רב, שהוא יכריז שלבכות אסור בשבת].

לאחרי כמה רגעים, כשלא ענו שום דבר, חזר שוב: "מסתמא איז דאָ אַ רב, זאָל ער פסק'נען אַז וויינען איז אסור אין שבת! פון אַלע מסובים איז ניטאָ קיין איין רב!?" [=מן הסתם נמצא כאן רב, שהוא יפסוק שלבכות אסור בשבת! בין כל המסובים אין רב אחד?!], וכעבור עוד כמה רגעים הוסיף: "נו, קלייבט זיך אויס אַ רב!" [=נו, תבחרו רב].

הרב יהודה קלמן מארלאוו שליט"א קם והתחיל להכריז בקול נמוך, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "רוף אויס העכער, איך וויל אויך הערן!" [= תכריז יותר בקול אני רוצה לשמוע]. הנ"ל הכריז בקול רם: מכיון שבשבת צ"ל עונג הרי ענין הבכי מופרך, לחיים. כ"ק אדמו"ר שליט"א בירכו בקול רם: "ברכה והצלחה", והתחיל לבגן את ניגון ההקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל!

ברגעים אלו הי' הקהל נרגש ביותר ומופתע מהתייחסות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הדיבורים והניגון...

כ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה בשמחה רבה ועצומה בב' ידיו הק', ובקטע הידוע סימן לחזור עליו י"א פעמים וגם אח"כ המשך לעודד בחזוק.

שיחה ד' ארכה כ-10 דקות. לאחר השיחה ניגנו ניגון שמחה של שמח"ת, וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד בחזוק.

בסיום הניגון סימן לחזן ר' משה שי' טלישבסקי לבגן "יהי רצון . . . שיבנה ביהמ"ק", ומיד כשהתחילו "שיבנה" עודד כ"ק אדמו"ר שליט"א בב' ידיו הק' בתנועות חזקות שוב ושוב.

שיחה ה' ארכה כ-12 דקות, ובה הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א שוב את ההוראה שצריך לשמוח ולהשפיע בזה על כל סביבתו ועד שלכ"א יהיו עשרה מושפעים, ושיש להתחיל כבר מיום השבת, החל מלימוד התורה שעל כך נאמר "פקודי ה' ישרים משמחי לב", וסיים בנוגע לחלוקת המשקה לאירועים שונים ואמר ש"מהם יראו וכן יעשו" והעיקר שכבר תהי' העשי' העיקרית - "ועשו לי מקדש".

לאחרי השיחה חילק את המשקה - 6 בקבוקים (מספר קטן יחסית).

לכ"א מלוקחי המשקה אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאָל זיין בהצלחה רבה" [= שיהיה בהצלחה רבה], ומוג מהבקבוק לגביע ומהגביע לכוס המקבל.

אחרי ההכרזות החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לבגן (בפעם השני' בהתוועדות זו) את ניגון ההקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל [ולהעיר שכן הי' אף בקודמתה], ועודד בחזוק רב בב' ידיו הק' בתנועות נמרצות, וכן באמצע הניגון בתנועות מהירות. כ"ק אדמו"ר שליט"א טעם מה"מזונות", ואח"כ עודד לעבר המשב"ק ר' שלום בער שי' גנבורג.

אח"כ הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות אמירת ברכה אחרונה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 3:05 לערך.

(מתוך דברי משיח תשנ"ב ח"ג, באדיבות "המכון להפצת תורתו של משיח")

לחיות

רבנים ומשפיעים מדברים ומתוועדים על ה'בכ' שבשיחה

לפרוץ בשמחה!

הרה"ח יוסף יצחק אופן - משפיע בישיבות חח"ל צפת ותורת אמת

בשיחת ה'דבר מלכות' השבועית, עיקר ההדגשה היא על ההוספה בשמחה באופן של 'פריצת גדר'. גם בחגים אחרים מצווה התורה לשמוח, אך המיוחד בחודש אדר הוא שכבר "משנכנס אדר מרבים בשמחה" - מפתחת ותחילת החודש כבר צריכה להיות ריבוי השמחה, ולהוסיף בה מיום ליום באופן של 'פנים חדשות'.

לאחר הקדמת השאלה מדוע ציווי נדבת המשכן מתחיל ב'זהב', וכיצד כל יהודי יכול לתרום לבניית המקדש - מגיע הרבי מיד למסקנה 'כל יהודי זהב!' בכל מצב שיהודי נמצא הוא קשור ומחובר לה', והוא ה'זהב' של העולם. זאת היא "השמחה הכי גדולה שיכולה להיות אצל יהודי" כלשונו הקדושה, שלמרות חיצוניות הגוף והעולם - הוא מאוחד ומיוחד בתכלית בהקב"ה.

ועיקר המטרה ב'שמחה' היא, היותה הכלי הכי מתאים לפרוץ את גדרי הגלות, ולהביא בפועל את הגאולה האמיתית והשלימה.

ההצלחה עם ה'גוי' לחמש דקות...

במהלך השיחה מסביר הרבי גם את חידוש הענין שבחודש אדר "בריא מזליה" של עם ישראל - למרות שיהודי נמצא למטה במעמד ומצב שיש לו עסק עם עם גוי

("אית ליה דינא בהדי נכרי") - הרי מזלו בריא וחזק, והוא עומד וניצב לגמרי למעלה ממדידות והגבלות העולם.

בפירוש פנימי יותר אומרים שה'נכרי' שיש איתו עסק, הוא היצר הרע - 'הגוי אשר בקרבך', לו יש תחבולות שונות ומשונות איך להפיל את האדם. עיקר רצונו הוא שברגע זה בו האדם נמצא הוא יעשה כרצונו, בהבטחה גמורה שבהמשך יחזור הוא לעבודת ה'. אך את טענה זו הוא ממשיך לומר לו כל רגע בחיים...

חסידות מסבירה שהעבר והעתיד אינם משנים, העיקר הוא ההווה! כי על העבר אפשר תמיד לעשות תשובה, והעתיד עדיין לא בא. ולכן צריך לטעון ולומר ליצר בדיוק הפוך - 'תן לי את החמש דקות הקרובות לקיום רצון ה', ומיד לאחר מכן אתפנה לרצונך'. ואכן להמשיך ולומר זאת כל חמש דקות נוספות...

צריכים לדעת שבדיוק כמו שהרבי מטיל על אדם שליחות מסוימת, הרי הוא כל הזמן דרוך לבצע ולסיים את השליחות - כך הרבי הטיל שליחות על כל אחד ואחד מאיתנו להביא בפועל ממש את גילוי משיח צדקנו, וכל עוד שלא השלמנו את המטרה אי אפשר לנוח לרגע אחד. וגם ברגעים שזה ממש קשה נלחמים - כי השליחות והאחריות הוטלה עלינו.

הרבי נותן את הכח!

מסופר על חסיד גדול שעבד במסירות נפש להפצת התורה והיהדות, שפעם תפסוהו הרוסים למעצר למשך זמן ארוך, ומיד כשיצא נסע לרבי וסיפר אודות המקרה. הרבי אמר לו, שבאם מיד כשנתפס היה מבקש ואומר "רבי, העלף מיר! [=רבי, עזור לי!]" - תיכף ומיד היו משחררים אותו.

ובענייננו: למרות הידיעה ש'בריא מזליה' ואנחנו למעלה לגמרי מהיצר, הנה כשמגיעים למעשה בפועל זה לא תמיד כל-כך פשוט. והעצה לכך היא - שבכל יום כשקמים בבוקר, ובפרט כשנמצאים במצב שנפגשים עם אותו 'גוי מנוול' - לחשוב ולומר 'רבי העלפן'. וכידוע הכתי"ק מהרבי, שבעת הרגשת חלישות הרצון הטוב, הפתרון הוא להסתכל בתמונתו הק', ולזכור "אשר גם הוא בהיותו רועה אמתי של ישראל, מביט בה בשעה זו, ויועיל".

צריכים ללכת למסחר כדי להיות עשיר?

לקראת סיום השיחה מגיעה ההוראה שצריך להשתדל להיות עשיר בכל הענינים בגילוי בפועל ממש. וכאן מתעוררת השאלה - איך בדיוק עושים זאת, במיוחד תלמידי התמימים, שבוודאי אינם צריכים להתעסק במסחר וכדומה?

הנה לשונו הק' היא: "מתחיל מעשירות ברוחניות". כלומר שאכן ההתחלה היא מהעשירות הרוחנית, וזה עצמו יביא את העשירות הגשמית. וכידוע ריבוי המענות של הרבי לברכה הפרנסה: שגשמיות של יהודי תלויה במצבו הרוחני, וכאשר יהיה שיפור במצב הרוחני, וכמו בדיקת תפילין ומזוזות וכדו' - זה מיד ישפיע על השפע הגשמי!

אדם נשוי צריך גם להשתדל להתעסק בענינים גשמיים בכדי להיות עשיר בגשמיות, אך גם זה טפל ובטל לרוחניות. וכידוע הסיפור שאמר הרבי הרש"ב - שלימוד ענין אחד בתורת החסידות, שווה יותר מהעשירות העצומה של ר' שמואל מיכל טריינין. אמנם הרבי דורש שיהיה עשירות גם בגשמיות, אך זהו בשביל הרוחניות - הרחבה בתורה ומצוות ונתינת צדקה בהידור.

אדם שיש לו כמה מיליונים, אך הם אצלו רק לשמירה בכספת - אינו עשיר; גם אדם שיש לו ריבוי תורה, אך הכל נשאר ב'חכמה' ו'בינה' - אינו נחשב ל'עשיר'

עשירות בדעת דווקא!

באם נשים לב, הרבי כותב "מתחיל מעשירות ברוחניות, אין עשיר אלא בדעת". למשל, אדם שיש לו כמה מיליונים בתוך ביתו, אך הם אצלו רק לשמירה בכספת - אינו נחשב כלל לעשיר. כך גם אדם המכיל בתוכו ריבוי תורה, אך הכל נשאר ב'חכמה' ו'בינה' - אינו נחשב ל'עשיר' בתורה ואינו אלא כ'חמור נושא ספרים'. רק כאשר האדם מוריד ל'דעת' את הענינים אודתם למד - הרי הוא 'עשיר', התורה היא שלו.

ישנם אנשים שמתארים את ימות המשיח כ'ממתקים על העצים' וכדו', ענינים אלו הם אמיתיים אך לא הם עיקר ענין הגאולה. מהותה של הגאולה - כמבואר בחסידות ובריבוי המאמרים והשיחות, במיוחד ב'הדרנים' המיוחדים על הרמב"ם - היא, "מלאה הארץ דעה את הוי'", לכל אחד תהיה 'דעת' באלוקות, שירגיש בגופו ובעולמו קשר חזק ואמיתי להקב"ה.

ולכן כהכנה לגאולה, ובמיוחד כדי 'לחיות גאולה' כפי שדורש הרבי בשנים האחרונות - צריכה להיות הוספה בעשירות ב'דעת' הרוחנית. כפי המוסבר בתניא, הדעת נעשית רק על ידי ש"יתקע במחשבתו בחזק והתמדתה". כאשר אדם לוקח פרק תניא או מאמר, כגון פרק מ"ו בתניא ומאמר ד"ה 'יחד לבכנו' תש"א הנוגעים במיוחד לעבודת ה' וחזור עליהם מדי יום ביום לפני התפילה חמש

פתאום מתקבלת הוראה חדשה...

הרה"ח פנחס קארץ - משפיע בישיבת אהלי תורה ותות"ל 770

בקשר לשיחת ש"פ תרומה תשנ"ב, שמעתי סיפור מעניין אשר מסביר את החידוש הנפלא של הרבי בשיחה.

כהוראה מהשיחה, מתייחס הרבי שליט"א מלך המשיח לפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" ואומר ש"אין מקרא יוצא מדי פשוטו", ולכן ההוראה ממנו היא "שעל בני מוטל החיוב לבנות את בית המקדש, ובנוגע אלינו הכוונה - לבנות את בית המקדש השלישי, בפשטות ממש!"

לכאורה, יש כאן שינוי בולט ממה שאמר הרבי רק שבוע קודם לכן: "עדיין לא נתקבלה ההודעה והציווי ונתינת-כח ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כפי שקוראים בתורה במנחה) בנוגע לבנין ביהמ"ק השלישי!"

החסידים פעלו - וההוראה התקבלה

הרה"ח יצחק שפרינגר ע"ה סיפר לי על מקרה מיוחד, שאותו הוא קישר לכך.

כהקדמה לכך: בשנת תש"י, בתקופה שבה סירב הרבי לקבל את הנשיאות והחסידים חזרו והתחננו לרבי שיסכים לכך - התבטא הרבי שהוא אינו יכול להסכים, מכיון שהוא עוד לא קיבל הוראה מהרבי - אדמו"ר הריי"צ נ"ע - על זה. כמה מהחסידים ששמעו זאת, החליטו ללכת לציון אדמו"ר הריי"צ נ"ע ולבקש שם, שאם יש צורך בהוראה, שהרבי הריי"צ אכן יתן אותה...

ואכן, החסידים כנראה הצליחו לפעול - מאז, לא נשמע יותר מהרבי הביטוי ש"עוד לא התקבלה ההוראה".

וכך היה גם באותו שבוע - אחר השיחה בשבת פרשת משפטים תשנ"ב, שבה אמר הרבי ש"עדיין לא נתקבלה ההודעה" על בניית בית המקדש. כמה חסידים

כמה חסידים הלכו
לאוהל לבקש
בענין, והנה -
שבוע אחר כך
מודיע הרבי על
הציווי "בנוגע
אלינו", על בניית
בית המקדש
השלישי...

הלכו לאוהל לבקש בענין, והנה - שבוע אחר כך מודיע הרבי על הציווי "בנוגע אלינו", על בניית בית המקדש השלישי...

הרב שפרינגר קישר את הדברים והסביר שהחסידים אכן הצליחו לפעול את ההוראה - ממש כמו בתש"י.

זכינו והרבי נותן לנו את הכח ואת הדרישה להיות מוכנים ממש, בפועל, לבניית בית המקדש השלישי; אפילו להכין כסף, שיהיה מוכן כך שברגע שנצטרך נוכל לתרום זאת עבור בניית בית המקדש.

לא רק "די מחסורו"

הוראה נוספת מהשיחה היא להשתדל להיות עשיר, ברוחניות - "אין עשיר אלא בדעת", ובגשמיות - בכסף וזהב כפשוטו. הרבי אומר שלכל אחד מאיתנו כבר ישנה העשירות ורק צריכים לגלות אותה בפועל.

העשירות שישנה כבר לכל יהודי, לא פוטר אותנו מעבודה. הרבי לא נותן לנו לנוח כי כבר יש לנו הכל, אלא דורש מאיתנו לעבוד כדי לגלות זאת. בדיוק כמו בעשירות גשמית - אדם שברצונו להיות עשיר מוכרח להתייגע, לעבוד קשה כדי להרוויח סכום כסף גדול; כך גם ברוחניות - כדי להיות "עשיר בדעת" יש להתייגע.

אדרבה - העבודה שאותה הרבי דורש כעת, גדולה הרבה יותר מהעבודה השגרתית:

כשאדם עובד בדרך כלל, הוא שואף להרוויח את מה שהוא מוכרח כדי לחיות. גם בנתינת צדקה אמרו חז"ל שצריכים לתת "די מחסורו, ואי אתה מצווה עליו לעשרו". כדי להגיע לעשירות צריכים לעבוד הרבה יותר.

גם ברוחניות, אפשר להסתפק בקיום התורה והמצוות "די מחסורו", כפי המוכרח. אבל אפשר להתייגע הרבה יותר - ללמוד בהתמדה ושקידה, לא רק בזמנים המוכרחים, כמו שעות הסדרים לתלמידי התמימים, אלא גם כשלא מוכרחים; ללמוד באיכות וביגיעה גדולה הרבה יותר ולא להסתפק בהבנת הפשט; לקיים מצוות בהידור הרבה יותר ממה שמוכרחים לצאת ידי חובה; וכן הלאה. וזה מה שהרבי דורש מאיתנו כאן.

הכח מהרבי להגיע לעשירות

כששומעים מהרבי דרישה לעבודה כזו, להתאמץ ולהיות עשיר, עלולים להירתע ולחשוב שזה קשה מידי. הרי את העבודה הרגילה לא תמיד אנו מצליחים לבצע, אז כזו עבודה של עשירות...

אבל קודם לכן, לאורך כל השיחה, מקדים הרבי ומבאר את מעלתו של יהודי - שמציאותו האמיתית היא "זהב". ולא רק כפי שהוא נמצא במצב נעלה, אלא גם כשהוא בעולם הזה התחתון, בין ענינים בלתי רצויים כמו "דינא בהדי נכרי", גם כשהוא "דל" - גם אז הוא נשאר קשור לקב"ה בכל התוקף.

כשהרבי מדבר איתנו על כך הרבי נותן לנו את הברכה ואת נתינת הכח. לאחר ששומעים מהרבי דברים כאלו, מובן שאנו יכולים להגיע לגילוי הזה של עשירות בגשמיות וברוחניות.

ובפרט בזמן מיוחד כמו שלנו, שבו העבודה שהרבי דורש מאיתנו - ולכך הוא נותן לנו כח - היא להתכונן לבנין בית המקדש השלישי. אם במשך כל הדורות יהודי שעבד את ה', שאיפתו היתה רק "די מחסורו" - להסתפק במה שמוכרת, וזו באמת הדרגא שאליה ניתן היה להגיע; בתקופה זו יכולים, וממילא צריכים, להגיע להרבה יותר - ל"לעשרו".

הוראה ברורה זו של הרבי היא לא רק דרישה ותביעה, אלא גם נתינת הכח לכל אחד מאיתנו - לא להסתפק בהישגים רגילים אלא להגיע להרבה יותר מזה, לעשירות מופלגת בגשמיות ורוחניות.

לפרוץ בשמחה! • המשך מעמ' 11

או עשר דקות, לפחות למשך שבועיים/חודש - נעשית 'דעת' באלוקות.

ישנו בזכרוני מראה מיוחד שהייתי עד ראייה לו במשך 16 שנים ברציפות. היה זה לפני שנים, כשהתגוררתי בשיכון חב"ד בירושלים. בבית הכנסת, אחד החסידים שהיה בעל עסק, ראיתי מידי יום ביום פותח את אותו מאמר - 'מים רבים' שבתורה אור ולומדו לפני התפילה. אני ראיתי זאת במשך 16 שנים רצופות, ומאמין שעשה זאת גם לפני שהתחלתי לראותו - כך נעשה דעת באלוקות!

על ידי שכל אחד מאיתנו יוסיף בעשירות רוחניות בתורה ומצוות, ובמיוחד ב'דעת' - נהיה עשירים בגשמיות ממש. וממילא נצליח באופן של 'בריא מזליה' מול היצר, בכח ההתקשרות לרבי מלך המשיח. ותבוא גם השמחה שלמעלה ממדידה והגבלה, שתפרוץ את כותלי הגלות ותביא את הגאולה מיד ממש!

להעיר

עיונים וביאורים מאת התמימים ואנ"ש

מדוע מעלת היהודי מתבטאת ב"זהב"?

בדבר מלכות השבועי מבאר כ"ק אד"ש בארוכה שהיהודי הינו חד עם עצמותו ית', וזוהי הסיבה לכך שהתורה מקדימה לתאר את ה"זהב" לפני שאר סוגי התרומות שניתנו לנדבת המשכן - כיון שבו מתבטאת מעלתו של היהודי.

וצריך להבין: בסוס"ג בשיחה מקשה כ"ק אד"ש, שלכאורה הייתה צריכה התורה להתחיל ולתאר את נתינת "אבני שוהם ואבני מילואים" שנדבו למשכן, שהרי הם הכי חשובות מכל סוגי התרומות שנדבו למשכן. ולפי זה אינו מובן: מדוע אין מעלת היהודי מתבטאת ונרמזת ב"אבני המילואים", ורק ב"זהב"?

ואשמח לשמוע דעת המעיינים בזה.

הת' שלום דובער שי' מלכיאלי
יש"ג חח"ל צפת, אה"ק

מעלת הזהב בבני"ה התגלתה במ"ת

בסעיף ה' בדבר־מלכות השבועי, מסביר הרבי כי מעת מתן תורה - כשבחר הקב"ה בגוף של בני"ה - נעשה חיבור עליונים ותחתונים, ובגופו של יהודי קיים ה"חלק אלוקה ממעל ממש", שהיא נקודת היהדות שבכאור"א מישראל.

ובסעיף ו' מבאר, שזוהי הסיבה לקדימת הזהב לשאר סוגי התרומה, ומוסיף: "ויש לומר, שזהו גם הטעם לכך שלבני"ה איז ריבוי זהב וכסף גם בפשטות - כי זה משתלשל ממעלתם, שמצד עצם ענינם הם עשירים (ברוחניות) בדרגת "זהב", ובמילא משתלשלת מזה גם עשירות בגשמיות, ריבוי זהב". כלומר, שריבוי הכסף והזהב שהיה לבני"ה, הגיע כתוצאה ממתן תורה, שאז התעלו בני"ה למעלת "זהב".

(1) ראה הע' 31 בשיחה.

ולכאורה צריך להבין, שהרי בפשטות עושר כספי זה הגיע לבנ"י במכת חושך - קודם יציאת מצרים, הרבה לפני מ"ת?²

וי"ל הביאור בזה בפשטות:

במקומות רבים בחסידות³ מוסבר שתכליתה של יציאת מצרים ושלימותה היא - מתן תורה, כמובן מהפסוק "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה".

ולפי זה מובן: מכיוון ששלימותה של יציאת מצרים היא מתן תורה - שענינו, כנ"ל, עלייתם בדרגא של בנ"י ל"זהב" רוחני - מזה נשתלשל גם בגשמיות בתחילתו של מעמד זה, ביציאת מצרים, ריבוי עצום של כסף וזהב.

ובמילים אחרות: במתן תורה התברר למפרע שהריבוי הכספי של בנ"י שהגיע להם ביציאת מצרים, השתלשל מדרגתם הרוחנית.

הת' יואל שי' איידעלמאן

ישו"ג חח"ל צפת, אה"ק

החידוש שבעשיית המשכן "בתוך כאו"א מישראל"

בדבר מלכות השבועי (ס"ד) אומר כ"ק אד"ש וולה"ק: "אעפ"כ אומרת התורה, שהמשכן תלוי דוקא בנדבתו ופעולתו של כאו"א מישראל - הן אנשים והן נשים, וגם טף! והיאך יש לאיש פשוט, אשה פשוטה, ואפילו ילד קטן, את הכח לפעול חידוש כזה שהשכינה תשרה בבית גשמי בעולם הזה הגשמי (עד לאופן ד"ושכנתי בתוכם", בתוך כל אחד ואחת מישראל) - דבר שלא יכול להיות אפילו ב"שמים ושמי השמים"?!" עכלה"ק.

ולכאורה צריך להבין:

מה שכותב במהלך כל הקטע, שזהו פלא איך יכול כל יהודי להשרות את השכינה בעולם הזה, ניחא. אבל צריך ביאור במה שמוסיף בשאלה בסוגריים: "עד לאופן ד"ושכנתי בתוכם", בתוך כל אחד ואחת מישראל". כלומר, שהפירוש ש"ושכנתי

(2) וגם את"ל שעושר זה הגיע מביות הים, שהיה לאחר יציאתם ממצרים, וענין זה היה קשור למ"ת - כידוע שבקריעת ים סוף התנתקו סופית מהמצרים, וזה היה חלק מענין מ"ת (ראה לקו"ש ח"ד בהוספות שיחה לאחרון ש"פ) - מ"מ עדיין קשה: שהרי בשיחה מדגיש שענין זה נבע מחיבור העליונים והתחתונים שבמ"ת, וענין זה עדיין לא נפעל בקרי"ס.

(3) ראה סה"מ מלוקט ח"ב ע' לט. לקו"ש ח"ז ע' 71. ובכ"מ.

בתוכם" הכוונה בתוך כל אחד ואחד - רק מחזק ומגדיל את התמיהה כיצד יכול כל יהודי לפעול זאת.

ולכאורה אין מובן: מילא מה שלהשרות את השכינה בעולם הוא דבר גדול וחדש, מובן; אך "ושכנתי בתוכם" שבתוך כל אחד ואחד דוקא, שמשמעו - לפי ערכו ומצב שלו, אם כן, מהו הפלא שכל יהודי יכול לפעול זאת? והרי זהו כל הענין, שהשכינה תשרה בו דוקא!

כאשר בונים בית לקב"ה כענין כללי שנעשה ע"י כל ישראל יחד, מובנת הסברא שרק אנשים נעלים ישתתפו בזה. אך כאשר נאמר במפורש שזהו "בתוך כל אחד ואחד", אם כן שפיר מובן מדוע כל אחד ואחד ממש ואפילו טף יכול לעשות זאת. ואשמח לשמוע דעת המעיינים בזה.

הת' יוסף יצחק ש' שמולביץ
יש"ג חח"ל צפת, אה"ק

תגובות

תגובות שנתקבלו במערכת לגליונות קודמים

ההבדל בין דברות ראשונות לדברות אחרונות

(גליון ט"ז - פרשת יתרו, מדור צריך עיון - א)

בדבר מלכות ש"פ יתרו תשנ"ב פותח כ"ק אד"ש מה"מ אודות השינויים שבין דברות הראשונות ודברות האחרונות, ואומר: "ומסתבר לומר שהשינויים הפרטיים דב' הפעמים הם תוצאה מהחילוק הכללי ביניהם, כדלקמן".

ובגליון דפרשת יתרו העירו שבהמשך השיחה מבאר רק החילוק הכללי בין הדברות, ולא נכנס לבאר השינויים הפרטיים.

וראיתי להעיר לענין אחד שבו ישנו שינוי עיקרי בין פרשת יתרו לפרשת ואתחנן - אף שלא בגוף עשרת הדברות, אלא בסיפור התורה מיד לאחריהם - אשר מתאים מאוד לחילוק הכללי בין הדברות המבואר בשיחה.

בפרשת יתרו (כ, יד ואילך) - לאחר הדברות הראשונות - מספרת התורה כיצד "וכל העם רואים את הקולות גו' וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק", ולכן ביקשו ממשה "דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלקים פן נמות".

ובהמשך לזה עונה להם משה: "אל תיראו, כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו".

ובפרשת ואתחנן (ה, יח ואילך) - לאחר הדברות האחרונות - מסופר גם כן על טענה זו: "ויהי כשמעכם את הקול גו' ותקרבוני אלי כל ראשי שבטיכם וזקניכם, ותאמרו: הן הראנו ה' אלקינו את כבודו גו' ועתה למה נמות כי תאכלנו האש הגדולה הזאת, אם יוספים אנחנו לשמוע את קול ה' אלקינו עוד ומתנו גו', קרב אתה ושמע את כל אשר יאמר ה' אלקינו ואת דבר אלינו את כל אשר ידבר ה' אלקינו אליך ושמענו ועשינו".

אמנם בפרשת ואתחנן לא מוזכרת תשובת משה הנ"ל מפרשת יתרו, ובמקום זה מסופר על תשובת הקב"ה לזה: "וישמע ה' את קול דבריכם בדברכם אלי, ויאמר ה' אלי שמעתי את קול דברי העם הזה אשר דברו אליך היטיבו כל אשר דברו גו'", והקב"ה הורה שאכן משה רבינו ידבר לבני ישראל כבקשתם: "לך אמר להם שובו לכם לאהליכם, ואתה פה עמד עמדי ואדברה אליך גו'".

וזה מתאים ממש לחילוק בין הדברות המבואר בשיחה: שמעלת הדברות הראשונות היא ההמשכה מעצמותו ית', ומעלת הדברות האחרונות היא ההמשכה ע"י משה בגדרי התחתונים.

ולכן, בפרשת יתרו, כאשר מסופר שבנ"י נחרדו מגודל הגילוי שמהקב"ה בעצמו, מגיע בהמשך לזה מענה משה שאדרבה, זו המעלה שבדברות אלו - "אל תיראו, כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים"⁵.

ולאידך, בפרשת ואתחנן מגיע בהמשך לזה מענה הקב"ה אודות הצדק שבדברי בני"י, שאכן צריכים לקבל דוקא ממשה.

הת' נועם שי' זינגר

ישי"ק תות"ל קרית גת, אה"ק

4) ראה ר"י בכור שור ליתרו (שם, טו): "פן נמות - כמו שמפורש במשנה תורה כי תאכלנו האש הגדולה הזאת אם יוספים אנחנו".

ועד"ז רמב"ן לואתחנן (שם, כד) פירש שהיא אותה בקשה.

5) ומודגש בפירש"י: "נסות" - לשון הרמה וגדולה, כמו הרימו נס כו'; היינו גילוי שמרומם את התחתונים למעלה, אך לא פועל כ"כ בגדריהם.

מהות ואופן עשיית הדירה, ע"י העליון דווקא

בקונטרס "בך יברך ישראל" כ"ב שבט תשנ"ב, מבאר כ"ק אד"ש מה"מ שהעילוי הכי נעלה הוא ה"אחד" שב"אחד עשר", דהיינו: לא זו בלבד שה"עשר" מקבל וקולט את גילוי האחד עשר, אלא יתירה מזו שהוא מתעלה לדרגתו. כלומר, שהעולם חדור ומתאים למעלת האלוקות כפי שהיא ללא כל צמצום.

ולכאורה צריך להבין: האיך זה עולה בקנה אחד עם המבואר בשיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ריבוי פעמים, וכן בשיחה זו גופא, שאמיתית הענין דדירה בתחתונים הוא שהתחתונים מזדככים (לא מצד התעלותם לדרגות נעלות) אלא מצד גדרם וענינם הם, כפי שהם בתחתוניותם?

ואולי יש לבאר זה ע"פ המבואר בתו"א פ' יתרו (ד"ה משה ידבר) "שע"י ריבוי האורות נעשה הגדלת הכלים", "כמו חלב שמגדל את הולד". שפשיטא שההגדלה נעשית (לא מצד ההכרח דריבוי האורות, אלא) מצד הכלים עצמם (כפי המשל שמביא אדה"ז על התינוק שע"י החלב מתגדלים איבריו, שפשיטא שזה לא נעשה לתינוק בהכרח אלא שהוא דורש להתגדל ע"י החלב). ודו"ק.

הת' עוז שי' גת

ישי"ק תות"ל בית שמש, אה"ק

הערות בשיחת ש"פ משפטים תשנ"ב

(גליון י"ז - פרשת משפטים, מדור צריך עיון)

בגליונכם שבוע שעבר לפר' משפטים הוקשו במדור "צריך עיון" מספר קושיות, וראיתי להשיב:

א. הוקשה בשיחת משפטים תשנ"ב שמבאר מעלת הזמן בו נמצאים (היום בחודש - כ"ו), ומוסיף שחידוש התהוות האדם קדם לחידוש התהוות הבריאה כולה. והוקשה מה נוגע ענין זה, ואיך קשור לענין המבואר בשיחה.

וראיתי לבאר בפשטות: בסעף ג' הרבי מלך המשיח בא לבאר את מעלתו של הזמן בו קרה הסכם השלום, ולאחרי שמבאר זאת מצד מעלת היום בשבוע ומצד ימי החודש, מדגיש שזהו במיוחד "בחיבור שניהם יחדיו".

6) ראה למשל לקו"ש ח"ו עמ' 21 ואילך. וש"נ.

ומבאר, שע"י חידוש התהוות האדם (היום, בהמצאנו אלפי שנים לאחר בריאת העולם לראשונה) "נעשה חידוש התהוות הבריאה כולה". ובמיוחד כשיום שישי חל ביום כ"ו - הגמטריה של שם הוי' מלשון מהוה. שהתהוות הבריאה רומזת על המעמד ומצב לעת"ל (כמודגש בקטע הקודם של השיחה).

וטעם ההדגשה שהתהוות האדם קודמת להתהוות הבריאה, כיון שבזה מודגשת מעלתו של היום השישי - יום ברוא האדם, כיון שדוקא על ידו קורה התהוות כל הבריאה כולה.

דאם חידוש ההתהוות של הבריאה היה קודם לחידוש האדם, אין מודגשת מעלתו של יום שישי, שכן העולם נברא בשאר ימי השבוע, אבל כאשר ההתהוות היא ע"י האדם שנברא ביום שישי, מודגשת מעלתו של היום השישי, ובמיוחד כאשר הוא חל ביום כ"ו. ועפ"ז מובן עוד יותר שזהו הזמן המתאים להסכם השלום בין המדינות, שזהו כללות הביאור בשיחה.

ב. כמו"כ הוקשה מדוע ההערה אודות שמו של משיח אינה נמצאת בגוף השיחה.

וגם בזה יש לומר הביאור בפשטות: כיון שבא לבאר רק את עניני הגאולה, כפי שפותח את הסעיף (ס"ח): "בפרשת משפטים עצמה מרומז הקשר והשייכות לסיום זמן הגלות והתחלת הגאולה ע"פ המבואר בתושבע"פ". וכן בתחילת קטע זה: "במסכת בבא בתרא מרומזת הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו".

דאע"פ שמזכיר את מלך המשיח, הוא מוזכר כפועל הגאולה, ולא שהוא העניין המרכזי בסעיף זה. ולכן הביאור אודות משיח נמצא בהערה, משא"כ שאר הסוגיות המדברות על הגאולה נמצאות בפנים. וק"ל.

הת' מרדכי שי' שלום

ישיבת תות"ל המרכזית, 770 - בית משיח

**המערכת פונה לאנ"ש והתמימים לומדי ומחבבי שיחות
הדבר מלכות בבקשה לשלוח את הערותיהם והארותיהם בשיחות
לכתובת הדואר האלקטרוני של המערכת.**

המערכת שומרת לעצמה את הזכות לערוך ולקצר את הדברים בהתאם לנדרש.
עקב ריבוי התגובות (כ"י) לא מולן נכנסו בגליון הנוכחי - ועם השלוחים הסליחה.

מראי מקומות

מקורות נבחרים להרחבת העיון בנקודות שנתבאר בשיחה

דועשו לי מקדש ישנה גם אצל נשים, כיון שזה חלק מהמצות תמידיות, ויש להם שייכות גם לשלימות העבודה מאהבה, ומדגישים זאת כי ישנם אלו שאומרים להיפך. ע"ש.

• **שם:** התוך של ה"לא לשמה" הוא "לשמה". ראה (בנוסף להנסמן בהערה 57) בסה"מ מלוקט ח"ה ע' מט ואילך, שמבאר בארוכה שרק כאשר קיום המצות הוא מצד מצוה המצוה אז כונת ומעשה המצוה הם כולא חד, וזה מתגלה בעיקר בקיום המצות בפו"מ, וגם כשעושה המצוה בלא כונה הרי זה מצד עצם הנשמה הקשורה עם עצמות אוא"ס.

• **בס"ז:** השייכות לחודש אדר היא מיד בכניסה לחודש אדר מרבין בשמחה. בלקו"ש חט"ז ע' 345 ואילך מבאר שכיון שהשמחה היא מצד החודש, ולא מצד פורים, לכן תיכף משנכנס אדר מרבין בשמחה.

וראה שיחת ז' אדר תשמ"ח שזהו

המשך בעמ' 27

• **בס"א:** בענין "כשם כו' כך כו'". ראה לקו"ש ח"א ע' 194, שמבאר ש"כשם שמשנכנס אב" אינו ממעט ב"מרבין בשמחה של חודש אדר, מפני שאדרבה - ע"י אתכפיא סט"א גודלת השמחה בל"ג, וזוהי שלימות הדירה בתחתונים.

• **בס"ד:** "ויקחו לי תרומה" צ"ל מתוך כוונה לשמה. ראה (בנוסף להנסמן בהערה 42) בשיחת ש"פ משפטים תשמ"ז (התועודיות ח"ב ע' 721) שמבאר שבדברים שמוכנים לנתינה למשכן, מקיימים את ה"לשמה" בפעולת ההבאה כשלעצמה.

• **בס"ה:** הציווי לעשיית המשכן בא דוקא לאחר מ"ת. ראה בסה"ש תש"נ ע' 311 ואילך, שכיון שבמ"ת ניתן הכח לחיבור עליונים ותחתונים לכן הציווי לנדבת המשכן הוא בהמשך לזה. ובהערה 9 מבאר חילוקי הדעות בזמן ציווי זה. וש"נ.

• **שם:** יש לכאוא"א, גם נשים וטף, את הציווי לעשות משכן. בד"ה ועשו לי מקדש תשמ"ז מבאר שהעבודה

לא תמיד "זהב" קודם ל"כסף"...

בשיחת ש"פ תרומה תשנ"ב מבאר כ"ק אד"ש מה"מ באריכות את הסיבה שהתורה כותבת את ה"זהב" כראשון מבין נדבות המשכן, למרות היותו הנדיר יותר. אד"ש מסביר, שבכך התורה מדגישה את מעלתו של היהודי בונה המשכן, מצד מציאותו האמיתית - "שמציאותו היא (ואליו שייך) הדבר הכי יקר - "זהב", בגלל היותו חד עם הקב"ה.

ומה מופלא לגלות, אשר ביאור בנושא דומה - הסדר ד"זהב וכסף ונחושת" - נמצא בתורת אד"ש במקום אחר, אלא שבכיוון הפוך לגמרי, ומשם מודגש ובוטל עוד יותר החידוש הגדול שבשיחה זו - כדלהלן.

ברש"י בתחילת פרשת פקודי אומר: "בפרשה זו נמנו כל משקלי נדבת המשכן לכסף ולזהב ולנחשת ונמנו כל כליו לכל עבודתו". ושם, שלא כבפרשתנו, מקדים "כסף" לפני "זהב".

בשיחת ש"פ פקודי תשמ"ט מבאר אד"ש שג' הסוגים - זהב כסף ונחושת, הם כנגד ג' הדרגות בעבודת האדם - צדיק בינוני ורשע. ומוסיף (הערה 26):

"ועפ"ז אולי יש לומר הטעם פנימי שרש"י מקדים כסף לפני זהב - היפך סדרם בהמשך הפרשה (ועד"ז לעיל בהציווי - תרומה כה, ג; ויקהל לה, ה. וכן בהבאה - שם, כב"כ. וראה גם תשא לא, ד. ויקהל לב, לד), והיפך דרגת חשיבותם - כי "מדת הבינוני היא מדת כל אדם ואחרי' כל אדם ימשוך" (תניא רפי"ד). ועצ"ע.

ומה שבתניא מקדים הביאור דדרגת צדיק (ורשע) (בפ"י"א) לפני דרגת הבינוני (בפ"ב ואילך) - יש לומר, כי זה נוגע לשלימות הבנת דרגת הבינוני. ואכ"מ".

כלומר: בשיחה ההיא נעמד לבאר מקום אחר, שבו רואים את קדימת הכסף - ומבאר שזוהי קדימת הבינוני לצדיק בעבודת ה'.

ועל פי זה מובן שמה שמבאר בשיחה כאן, אודות קדימת הזהב - זהו הענין של קדימת הצדיק לבינוני. וזה מתאים מאוד לכל מהלך השיחה כאן, אודות מציאותו האמיתית של יהודי, שבכל מצב שנמצא עבודתו היא באמת ובפנימיות עבודה "לשמה", מכיון שהוא חד עם הקב"ה (שזהו ענינו של צדיק).

ואם כן, רואים שבשנים עברו נתבארה בעיקר הקדימה שבעבודת הבינוני - מכיון שזו הדרגה הגבוהה ביותר שאליה אפשר היה להגיע אז (כפי שמביא מהתניא

ש"היא מדת כל אדם", ואם כן מתאים שיתעכב בתורת אד"ש לבאר דוקא את המקומות שבהם מודגשת קדימה זו.

אמנם, השיחה דתשנ"ב נאמרה לאחר החידוש הגדול של תקופתנו זו, כמבואר בשיחת ש"פ אמור תנש"א - וולה"ק:

"דאע"פ ש"אין כל אדם וזכה להיות צדיק ואין לאדם משפט הבחירה בזה כל כך כו" כיון שנמצאים למטה נשמה בגוף ונה"ב בעוה"ז הגשמי והחומרי - אבל עי"ז שישנו כח העצמות בגוף הגשמי (של יהודי), כנ"ל, ה"ז נותן את הכח שגם למטה יגיעו לדרגות הכי גבוהות, עד "תהי צדיק" . . וי"ל שלאחרי כל הענינים - של בירור וזיכוך כו' - שבנ"י עברו במשך הדורות, יכול עכשיו כל יהודי בודאי להגיע לדרגות הכי גבוהות, עד "תהי צדיק" בגלוי (הגילוי ד"ועמך כולם צדיקים"), כפי שיהי' בשלימות הגילוי בגאולה האמיתית והשלימה".

כלומר, במשך הדורות יהודי היה יכול להגיע רק לדרגת בינוני, וגם אלו שיכלו להגיע לדרגת צדיק - היה זה רק לאחר עבודה ממושכת של התבוננות והתרגלות, ואח"כ "יערה עליו רוח ממרום" וכו'; אמנם בזמננו יכול כל אחד - מבלי הבט על מצבו - להגיע לדרגת צדיק, וזאת לא ע"י עבודה ממושכת כי אם ע"י גילוי כח העצמות בגוף של יהודי¹.

ולכן בשיחה דתשנ"ב שנאמרה בתקופה זו, מבאר את הקדימה שבעבודת הצדיק, זהב, כפי שזה מצד מציאותו האמיתית של יהודי ולזה יכול - וצריך - להגיע בעבודתו כעת².

1 ענין זה - ש"תהי צדיק" בדורנו היינו מבלי הקדמת העבודה לזה הנדרשת בתניא - מוכח ממה שאומר בשיחת אמור שם (בסוגריים. ההדגשה אינה במקור): "עכ"פ עי"ז ש"יעשה את שלו לקיים את השבועה שמשביעים תהי צדיק כו', ועוד שההרגל כו' נעשה טבע שני"ז" וכו' כמ"ש מתניא. - כלומר, שאופן העבודה להיות צדיק הוא "עכ"פ עי"ז" שיעשה את העבודה הנדרשת בתניא. היינו שזו האפשרות הנמוכה, אמנם יש גם אפשרות להיות צדיק באופן נעלה יותר ללא עבודה זו - שעליו מדבר בשיחה.

ועוד מוכח זה, ממה שאומר ש"תהי צדיק" בדורנו הוא "עי"ז שישנו כח העצמות בגוף הגשמי". ובשיחת ש"פ בהעלות תנש"א (ס"ו) מבאר באריכות ב' אופני העבודה - (א) ע"י הרגל שנעשה טבע, (ב) ע"י גילוי כח העצמות, שמגלה שמלכתחילה ללא עבודה מציאותו של יהודי קשורה עם העצמות. והמעין יראה שאלו הם ב' אופני העבודה הנ"ל ד"תהי צדיק", הא' - ע"י עבודה, והב' - ללא עבודה. ודו"ק.

2 וראה מה שנתבאר עד"ז בגליון טז, מדור 'להעיר', ע' 16 - אודות סדר העבודה דצדיק מלמטה למעלה, ש"מן הקל אל הכבד" אצלו היינו - מהנפש האלוקית אל מה שחוצה לה, הנה"ב; ובהערה 3 שם - שזה מתאים מאוד למהלך השיחה כאן, שבתחילה אומר שהנרבות היו צריכות להיכתב "מן הקל אל הכבד" אך במסקנא מבאר שדוקא הוזהב ראשון. ע"ש.

לסיכום

סיכום מהלך השיחה בקצרה

סעיפים א"ב

פתיחה

השיחה נפתחת בברכה ובהזכרת מעלת חודש אדר שבו "מרבים בשמחה", ולא זו בלבד, אלא שמחה שמהפכת את הענינים הבלתי רצויים לטוב (שלכן מקשרים זאת חז"ל ל"ממעטים בשמחה" של אב) (ס"א).

יש למצוא את הקשר בין פרשת השבוע לחודש אדר, ובפרט לקביעות זו: שנה מעוברת, ור"ח בימים ג'ד' (ס"ב).

סעיפים ג"ד

ביאור אודות הפרשה: כל יהודי זהב

פותח בשאלה בפרשה: מדוע מופיע ה"זהב" ראשון בנדבות המשכן? לכאורה זהו הדבר הפחות מצוי אצל בני ישראל, המנדבים למשכן (ס"ג).

בכדי להבין זאת, מקדים שאלה כללית אודות עשיית המשכן: מדוע הציווי "ועשו לי מקדש" הוא חיוב על כל אחד ואחת ישראל? ענינו של המשכן הוא חידוש נעלה ביותר, המשכת השכינה למטה - ולכאורה, זה שייך רק לאנשים נעלים ולא לכל יהודי (ס"ד).

והביאור: המשכן הגיע בהמשך למתן תורה, בו בחר הקב"ה בכל יהודי - כך שגם בהיותו למטה בתחתונים הוא מאוחד עם הקב"ה, עליונים. ולכן בכוחו של כל יהודי בכל דרגה שהיא לעשות לקב"ה משכן למטה (ס"ה).

ומכאן הסבר לשאלה הקודמת (בס"ג), מדוע נמנה הזהב בראש נדבות המשכן: בכך מודגשת מציאותו האמיתית של יהודי - "זהב", הדבר היקר והחשוב ביותר; ומכך יש לו כח לעשות משכן לה' (ס"ו).

סעיפים ד"י

ביאור אודות החודש: שמחת הקשר עם הקב"ה כאן למטה

חוזר לכאר - כנ"ל בפתחה (בס"ב) - את הקשר של הפרשה לחודש אדר:

בחודש אדר "בריא מזליה" - אף שבכל השנה "אין מזל לישראל" - היינו שאין צורך לזכות וכח עליון, אלא גם למטה בעולם שבו שולטים המזלות הוא "בריא" (ס"ז). ונדבת המשכן בפרשתנו, בה מודגשת מציאותו האמיתית של יהודי, "זהב" - היא הנותנת כח שבחודש אדר (חודש הקמת המשכן) יהיה "בריא מזליה" (ס"ח).

זו גם הסיבה ל"מרבין בשמחה" בחודש אדר: הידיעה שיהודי - גם במצבו הנוכחי כאן למטה, היכן ששייכים ענינים לא רצויים (כמוזכר בס"א) - הוא חד ממש עם הקב"ה, מביאה לו שמחה הכי גדולה (ס"ט).

וזהו גם הרמז באותיות ג"ד' - הימים בהם חל ר"ח: יהודי קשור ל"גמול" והשפעה מלמעלה, גם כשנמצא למטה במצב של "דלים" (ולכן הוא אף פעם אינו "רש") (ס"י).

בנקודה

פרשת תרומה מדגישה שעבור בניית המשכן לא צריכים רק אנשים נעלים. כל יהודי ויהודי, גם כשהוא נמצא למטה - הוא "זהב", קשור לקדוש ברוך הוא ורוצה אלוקות.

הפרשה הזו נקראת בחודש אדר, וחושפת את הסיבה לשמחה הגדולה בחודש הזה. לא צריכים רק להתעלות מעל העולם והמזלות. כל יהודי ויהודי, גם כשהוא נמצא למטה - "בריא מזליה", הוא קשור לקדוש ברוך הוא ועל כך הוא שמח בשמחה גדולה.

סעיפים יא"ד

למעשה: עשירות בפועל, בניית המקדש והוספה בשמחה

ההוראות מהשיחה:

עשירות - כל יהודי שייך ל"זהב" והוא עשיר ברוחניות ובגשמיות, ועליו לעשות כל התלוי בו בכדי לגלות זאת (ס"יא).

"ועשו לי מקדש" - לבנות את בית המקדש השלישי, וכל אחד צריך להשתתף בזה ע"י נדבתו (ס"ב).

שמחה - החלטות טובות להוספה בעניינים המשמחים, הן לעצמו והן לזולת, הן בלימוד תורה והן בעניינים גשמיים (ס"ג).

ויהי רצון שההוספה בשמחה תפרוץ את גדר הגלות ו"אז ימלא שחוק פיננו" בגאולה השלימה (ס"ד).

צריך עיון

נקודות לעיון והתבוננות בשיחה השבועית

יש לעיין, למה צריך להביא הביאור ממתן-תורה, ולא מספיק הביאור מענין זה עצמו של השראת השכינה במשכן הגשמי (ולא בעולמות העליונים), שהוא מצד התאווה העצמית לדירה בתחתונים, וממילא מובן שאין צריך אנשים נעלים דוקא ואדרבה.

ה. סעיף י': מבאר באריכות אודות החידוש שנפעל במ"ת, שמרומז ב"גמול דלים" דוקא ולא ב"גמול רשים" - ר"ת ג"ר. ואומר: "לאחר מ"ת לא שייך כל המציאות ד"הייתי בארץ נכרי", שתהי' לו שייכות (אפילו כגר) אל (ארץ מלשון) רצון של נכרי ח"י". ויש לעיין בתיווך הביאור כאן, עם המבואר באריכות בד"מ ויגש (ס"ו-ט'), אודות הכח של הקב"ה שלמעלה מהעולם לחבר "רצון איש ואיש" - רצון מרדכי ורצון המן. ע"ש בארוכה.

ו. סעיף י"ב: מדבר אודות הציווי ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", ואומר: "לאחרי כל הפירושים בפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" .. הרי אין מקרא יוצא מדי פשוטו, לכל לראש הפירוש בזה בנוגע להלכה למעשה הוא - שעל בני

א. סעיף ב': שואל בנוגע לשייכות של פרשת תרומה לחודש אדר. ומוסיף: "להיותה שנה מעוברת ישנם בשנה זו שני אדרים. וכעת - כשקורין פ' תרומה - נמצאים בתחילת חודש אדר ראשון". ולכאורה, היכן רואים שמדבר בהמשך השיחה אודות "אדר ראשון"?

ב. סעיף ד': בנוגע לשאלה כיצד כל יהודי ואפי' אשה וילד קטן יכול לסייע בבניית המשכן, לכאורה מדובר בעניין השייך לאנשים נעלים - מחדד כ"ק אד"ש מה"מ (בסוגריים): "כפי שהי' בנוגע לעצם עשיית המשכן, שנעשה ע"י בצלאל ויומלא אותו רוח אלקים גו", ע"פ הוראות משה רבינו ששמע מהקב"ה עצמו" כו'.

ויש לעיין ע"פ המסקנא שבהמשך השיחה, שמצד פנימיותו של כל יהודי יכול הוא לעשות משכן לה' כו' - מדוע דוקא בצלאל בנה את המשכן?

ד. סעיף ה': בכדי לבאר מדוע לעשיית המשכן היו שותפים כל בני"י ולא רק הנעלים, מקדים ומבאר את ענין מ"ת והבחירה בישראל, שבזכותה יש לכל יהודי רצון פנימי בתורה ומצוות. ולכאורה

מדוע מתבטא כאן "מעין ד"מלא שחוק פינ"ו", בעוד שבשיחת י"א אלול תנש"א (בלתי-מוגה) אומר: "ומה ש"אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעוה"ז" - במה דברים אמורים, כאשר המדובר אודות רגע קודם גילוי משיח צדקנו; אבל בנדו"ד, הרי מכיון שנשיא דורנו הי' המשיח של דורנו, והוא נתגלה בכל התוקף - הרי לא רק שניתנה רשות, אלא יתירה מזה, שיש חיוב להתנהג באופן של "ימלא שחוק פינ"ו"..." ומשמע שכעת יש לא רק "מעין" ימלא שחוק פינ"ו, אלא שלימות בענין זה.

ח. בכללות הביאור בשיחה: לאורך השיחה מסביר קדימת הזהב לכסף, אבל עדיין צ"ע קדימת הכסף לנחושת.

מוטל החיוב לבנות את בית המקדש. ובנוגע אלינו הכוונה - לבנות את בית המקדש השלישי, בפשטות ממש...". והנה בד"מ שבוע העבר (משפטים, ס"ט) אומר: "ועוד ועיקר - שעדיין לא נתקבלה ההודעה והציווי ונתינת-כח ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" . . . בנוגע לבנין ביהמ"ק השלישי". ויש לעיין, כיצד יתיישבו שני הביטויים יחדיו. והאם נשתנה אכן משהו עיקרי, בשבוע זה בין ד"מ משפטים לד"מ תרומה.

ז. סעיף י"ד: בקשר להוראה דהוספה בשמחה, מוסיף: "ובפרט עי"ז שעשו הכנה וכלי לזה ע"י השמחה בזמן הזה מעין ד"ימלא שחוק פינ"ו".." ויש לדקדק,

מראי מקומות • המושך מעמ' 20

מנ"א, שיחוק תשי"ח ע' (שה) דיבר כ"ק אד"ש מה"מ שכסף וזהב נבראו רק בשביל יהודי, והלואי שלכל יהודי תהיה עשירות, עניות זהו נסיון יותר קשה.

• **בסי"ב:** לבנות את ביהמ"ק בפשטות ממש. בלקו"ש ח"י"ח 412 מבאר שגם בזה"ז מוטל החיוב לעסוק בבנין ביהמ"ק ע"י לימוד תורת וצורת הבית, ובלקו"ש חל"ו ע' 123 מבאר שכיון שהעיסוק בבניה צ"ל גם בגשמיות, לכן פי' הצ"צ באו"א - שבכדי לקיים זאת צריך לתרום לבתי מקדש מעט ובהע' 49 שהכונה בעיקר לבית רבינו שבבבל וש"נ. ויל"ע.

מצד יום הולדת משה רבינו שמזה נשתלשל ומשפיע על כל החדש).

• **בסי"א:** יהודי צריך להשתדל להיות עשיר ברוחניות. ראה סה"מ מלוקט ח"ה ע' ריט ואילך שמבאר בארוכה ענין עשירות בעצם אצל בני"ו ומשה, ומקשר זאת למארז"ל אין עשיר אלא בדעת, וע"י גילוי ענין העשירות בישראל יתגלה מעין גילוי זה בעולם (ראה גם בסעיף ה' בשיחה).

• **שם:** גם עשירות בגשמיות. בשיחת ש"פ מטות תשי"ד מבאר ב' אופני העבודה צדיקים - פרישות ורחבות - שהם בהתאם לדור שלהם. ביחידות האדמו"ר מקופיטשניץ (ג')

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הרה"ח הרב **ירחמיאל** שי' וזוגתו מ' **חנה** תחי' וב"ב:
חי' מושקא, דבורה לאה, שיינא, מנחם מענדל,
חווה רבקה, דוד, שיינדל גיטל, מנוחה סימא,
צבי הירש, יקותיאל דובער שיחיו

בעלינאָוו

שלוחי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
להצלחה רבה ומופלגה בעבודת השליחות
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ס. פאולו - ברזיל

נתרם ע"י הרה"ת ר' **שמואל** וזוגתו מרת **שטערנא שרה** שיחיו

שפּריצער

לעילוי נשמת

ר' **מנחם מענדל** ב"ר **חיים שלום** ע"ה

ויה"ר שתיכף ומיד יקויים הייעוד 'הקיצו ורננו שוכני עפר' -
והוא בתוכם, בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
תיכף ומיד ממש

